

— זהו זה תהלים —

ישפט תבל בצדק, שתכל תלויה בצדק, והכל דבר אחד.

רבי חייא אמר, לה' הארץ ומלוואה, מילא הארץ, מה זה ומלוואה? אלא אלו נשמות הצדיקים. תבל וישבי בה. תבל - זו הארץ שלמטה. וישבי בה - אלו הם בני האדם. אמר רבי יוסי, אם כך, במה בארנו כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה? אמר לו, ודאי כך זה, שאותה ארץ החיים על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה, שכלם יוצאים מאותו הנהר העליון ששופע ויוצא מעדן, ובהם מתחננת להתעטר עם המלך הקדוש ולזון את העולמות. (ומשום כך) מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא נפשי וגו'. נפשו כתוב, מה זה נפשי ונפשו? אלא הכל דבר אחד, כמו שנאמר (עמוס ה) נשבע אדני יהוה בנפשו. (שמואל א ב) כֹּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי וּבִנְפֹשִׁי יַעֲשֶׂה. ודוד המלך נאחז באותו לב ובאותה נפש, ועל כן לא נשא לשוא נפשו.

מלאכי השגת אומרים פרק זה שירה

לְדָוִד מְזֻמָּר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ וְגו' (כד), (זוהר חטו-מדרש רות (ד קט)) [ינהי בחצי הלילה. שנינו, שלש משמרות הוא הלילה, ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג פארי. ובכל משמרה ומשמרה מלאכים ידועים, ממנים בלילה בשלש המשמרות הללו.

במשמרה הראשונה, הם המלאכים שאומרים שירה בראשית הלילה. ומה הם אומרים? (תהלים כד) לְדָוִד

ומודיעים להם דברים כוזבים, ולפעמים דברי אמת ממה שעתיד לבא בזמן הקרוב, כמו שבארוה. ואותן נשמות הצדיקים הולכות ומשוטטות למעלה, ופותחים להם פתחים, ומעלים אותן לתוך אותו מקום שנקרא הר ה', כמו הסוד של הר הבית למטה, ומשם נכנסים לתוך אותו מקום שנקרא מקום קדוש, ששם נראות כל הנשמות לפני אדונם. כמו כן אותו מקום שנראו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, המקום שנקרא עזרת ישראל. בשעה שהנשמות עומדות שם, אזי שמחת רבונם היא, לתקן בהם המקום שנקרא קדש הקדשים, ושם רושמים את כל מעשיהם וזכויותיהם.

אין לנו רשות לראות בשמחה מיום שחרב בית המקדש

לְדָוִד מְזֻמָּר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ וְגו' (כד), (זוהר ויקרא פ' תוריע (ד מה)) רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. כשהגיעו לשדה אחת, ראו עץ אפרסמון אחד בצד זמין הדרך. אמר רבי יוסי, עטיפה של עשן מצויה בעינים, אין לנו רשות לראות בשמחה מיום שחרב בית המקדש.

פתח ואמר, (תהלים כד) לה' הארץ ומלוואה תבל וישבי בה. פיון שאמר לה' הארץ ומלוואה, למה תבל וישבי בה? וכי תבל איננה מן הארץ? אלא כך אמר, לה' הארץ ומלוואה - זו הארץ הקדושה, שנקראת עץ החיים. תבל וישבי בה - אלו שאר הארצות, כמו שנאמר (שם ט) והוא